

زبّار

آثار و برکات معنوی

گردآورنده
دکتر سید حسین امید یانی

انتشارات نیرین یومین

سرشناسه	: امیديانی، سيدحسين، ۱۳۳۱ -
عنوان و نام پديدآور	: زيارت آثار و برکات معنوی/گردآورنده سيدحسين اميديانی.
مشخصات نشر	: تهران: زرين و سيمين، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهري	: ۳۲ ص: مصور (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۷۹-۵۸-۹
وضعيت فهرست نویسی	: فبيا
موضوع	: زيارت و زائران در قرآن
موضوع	: Pilgrims and pilgrimages in the Qur'an :
موضوع	: زيارت و زائران -- احاديث
موضوع	: Pilgrims and pilgrimages -- Hadiths :
موضوع	: زيارت و زائران -- جنبه های روان شناسی
موضوع	: Pilgrims and pilgrimages -- Psychological aspects :
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ الف ۹۶۶ / ۱۰۴ BP
رده بندی ديویی	: ۱۵۹/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۰۸۹۸۵

تهران، يوسف آباد، خيابان شهيد مهـ ندوست، شماره ۱۲
 کد پستی ۱۴۳۸۶-۸۴۹۶۴ تلفن ۰۲۵۳۸ ۰۰۲۱۸ ۰۰۰۷۵۰۴ (۰۲۱)۸۸۰۰۷۵۰۴
 شماره ۱۳۹۵ الف ۹۶۶ / ۱۰۴ BP
 www.v.zar-in-o-simin.ir

زيارت آثار و برکات معنوی

- گردآورنده:** دکتر سيد حسين اميديانی
نقاشی بقیع: استاد رسول شفقت
عکس ها: گروه عکاسان
طراحی جلد: مهنوش مشیری (آگاهان ايده)
حروف نگاری: سينانگار صفحه آرایي: محمدرضا فراهانی
ليتوگرافي: فرايند گویا چاپ: گویا صحافي: نمونه
چاپ اول: ۱۳۹۶ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بها: ۱۰۰۰۰ تومان شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۷۹-۵۸-۹
عکاسان:
 سعید محمودی ازناوه، ص ۶ (پایین) و ۲۵
 عباس عرب زاده، ص ۸ و ۲۷
 حسن غفاری، ص ۱۱
 کمال الدین شاهرخ، ص ۱۲ و ۲۱
 محسن محمدخانی، ص ۱۳
 داود صادق سا، ص ۱۴
 رضا برجی، ص ۱۸
 عکاسان ساير آثار شناخته نشد.
 همه حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

۶	پیش‌نوشتار
۹	زیارت (نار و برکات معنوی)
۹	معانی واژگانی زیارت
۱۰	مفهوم اصطلاحی
۱۰	زیارت و اصل اصیل
۱۱	زیارت عبادت است
۱۲	دلیل بر کارکرد نفوس مدبره در نظام هستی
۱۳	زیارت در قرآن
۱۶	زیارت در سیره و سخن حضرت امام رضا
۱۸	زیارت در سیره و سخن معصومین
۱۹	مبانی تربیتی زیارت
۱۹	توجه به خدا
۲۰	تقرب به خدا
۲۳	تحول روحی
۲۳	توبه و گناه‌زدایی
۲۵	مبانی فرهنگی و اجتماعی زیارت
۲۷	مبانی عقلی و روان‌شناختی زیارت
۲۷	ارتباط عقل و دل در مورد زیارت
۲۸	فیض حضور و کیمیای نظر
۳۱	کلام آخر
۳۲	پی‌نوشت‌ها

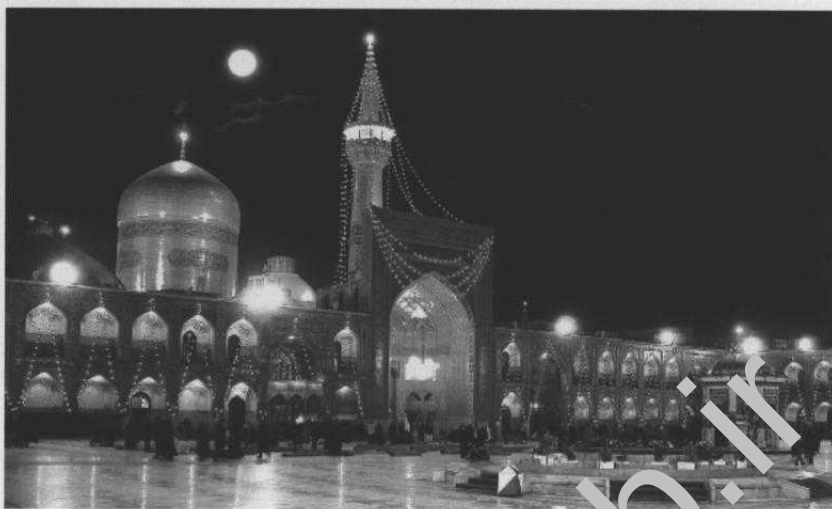
پیش‌نوشتار

زیارت، حرکت، عزیمت، اظهار عشق، ارادت و ایمان توأم با حاجت و طلب زایر است در پیشگاه امر الوهی و قدسی و متعالی و یا هرآنکه و هرآنچه واسطه و محمل فیض امر الوهی و قدسی و متعالی قرار گرفته است. زیارت رابطه صمیمانه، معاشرت، مؤانست، مراودت و نشئه حضور خاشعانه و خاضعانه زایر است در بارگاه ضیافت امر الوهی و تجلیات آن. خلوت، سلوک، اعتکاف، سکوت زایرانه و کنش معنوی زایر دروازه ورود و حضور در «سگاه «او» و یا هرآنکه و هرآنچه را احساس کرده ایم، نشان، رمز، اشارت، بشارت و آیتی زنده از «او» را در جان ما بیدار می‌کند و روح ما را در حریم «او» به اهتزاز درمی‌آورد.

زیارتگاه‌ها را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد: حریم‌ها و اقلیم‌هایی هستند که جهان تجربیات معنوی و وجودی ما در فضا و نشان به اهتزاز درمی‌آید و وارد عرصه بازیگری، معاشرت، مراودت و حضور باطنی و روحانی‌تر شده است. انسان مدرن چون منقطع از عالم قدس است، بایستگی حضور زایرانه را در جهان و مواجهه معنوی و معاشرت و مراودت روحانی با «چیزها» را از کف داده است؛ خود را در حضور او نمی‌یابد، و چون خود را در حضور او نمی‌یابد زایر نیست.

زایر بودن و خود را زایر در هستی یافتن، شأن معنوی، نسبت مشفقانه، مؤانست و مراودت متدینانه را می‌طلبد. زایر کسی است که در نشئه حضور خود خاضعانه، خاشعانه و امیدوارانه بر صحنه می‌ایستد و حاجت می‌طلبد و فیض می‌ستاند.

بشر دوره جدید چون زایر نیست و به دلیل آن که رشته‌های اتصال معنوی و حلقه‌های پیوند باطنی‌اش با زیستگاه‌ها و آشیانه‌های درونی‌تر هستی خویش و امر متعالی و مینوی گسسته، مکان‌های آیینی و فضاهای مقدس و میراث معنوی زیارت و زایری صرفاً برایش ارزشی تاریخی دارد و آنها را از منظر توریستی خود، موزه و محوطه‌های موزه‌ای می‌نگرد و این خطری است که میراث معنوی همه فرهنگ‌ها و جامعه‌ها را تهدید می‌کند.

بازگاه حضرت امام رضاؑ، مشهد مقدس.

تصادفی نیست که آنچه دیرینه برای انسان زایر حضور در پیشگاه حقیقت بود، اکنون برای انسان قرن بیستم، جستجوی هویت است. او مشتاق و مست حقیقت بود و این سحر مراب هویت. او مست بادهٔ عشق و ارادت بود و این تشنهٔ جام جادری هریت است. او زایر بود و شاهد و بازیگر، این ناظر است و تماشاگر. هر اندازه که او فراتاریخی حرکت و عزیمت می‌کرد، این تاریخی ره سپرده است. هر اندازه او بازیگر ایمان و ارادت خویش است و در نشئهٔ حضور ایستاده و به امیدوار است، این تماشاگر صحنه است و در چنبرهٔ زمان می‌کوشد تا خود را در تقدیر و تجربهٔ تاریخی خویش معنا کند و بفهمد. هر اندازه او مشتاق حقیقت است، این شیفته و فریفتهٔ هویت. هر اندازه او خود را مهاجر و مسافر مقام و مرتبت و خانهٔ دیگر می‌یابد و «دل‌تنگ بازگشت» به اقلیم و سپهری دیگر است، این یک زیر سقف این جهان و تقدیر تاریخی خویش وطن اختیار کرده و جهانگرد و سیاح و توریست خانهٔ دنیا و تاریخ خویش است.

... و چه خوب است که زایر باشیم*.

دکتر سید حسین امید یانی

* از فصلنامهٔ وقف میراث جاویدان، شمارهٔ ۵۲، زمستان ۱۳۸۴، مقالهٔ آقای دکتر حکمت‌الله ملاصالحی، ص ۶۲-۷۳، در نگارش این مقدمه استفاده شده است.